

ҚОНУНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДАР БОРАИ СУҒУРТАИ ПАСАНДОЗҶОИ ШАХСОНИ ВОҶЕӢ

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, ташкилӣ ва молиявӣ низоми суғуртаи ҳатмии пасандозҳои шахсони воқеӣ, аз ҷумла тартиби таъсис ва фаъолияти Ҳазинаи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеиро муқаррар карда, ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои пасандоздорон ва таъкими боварии аҳолиро ба низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **суғурта** - муносибат оид ба ҳимояи манфиатҳои пасандоздорон аз хавфи муфлисшавии ташкилотҳои қарзӣ;
- **ҳолати суғуртавӣ** - бозхонди иҷозатномаи ташкилоти қарзӣ, барҳамдиҳии маҷбурии ташкилоти қарзӣ тибқи қарори суд бе асосҳои муфлисшавӣ ё бо асосҳои муфлисшавӣ мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи барҳамдиҳии ташкилотҳои қарзӣ", ки сабаби ба вучуд омадани ўҳдадорӣ Ҳазинаи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ оид ба ҷуброни пули суғурта ба пасандоздорони ташкилоти қарзии муфлисшуда мегардад;
- **ташкилотҳои қарзӣ** - шахсони ҳуқуқие (бонкҳо, ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ, аз ҷумла ташкилотҳои маблағгузори хурд), ки дар асоси иҷозатномаи Бонки миллии Тоҷикистон ҳама ё баъзе аз амалиёти бонкии дар қонун пешбинишударо иҷро менамоянд;
- **пасандоз** - маблағе, ки бо шартӣ пардохти фоизи муайян ҳуқуқи истифодаи муваққатиаш ба ташкилоти қарзӣ дода шудааст;
- **пасандоздор** - шахси воқеие, ки дар ташкилоти қарзӣ пасандоз дорад;
- **Ҳазинаи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ (минбаъд - Ҳазина)** - шахси ҳуқуқии ғайритиҷоратӣ, ки дорои тавозуни мустақил ва мӯҳри мудаваар бо сабти номи худ ва акси Нишони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, ҳуқуқи манфиатҳои қонунии пасандоздоронро бо роҳи пардохти ҷубронпулии суғурта ҳимоя менамояд;
- **пасандозҳои суғурташуда** - пасандозҳое, ки ҷуброн намудани онҳо тибқи Қонуни мазкур аз тарафи Ҳазина кафолат дода мешавад;
- **касри Ҳазина** - маблағи нокифояи Ҳазина, ки барои ҷуброни пули суғуртаи пасандоздорон зарур аст;
- **пардохтҳо** - ҳаққи узвият, пардохтҳои тақвими ва иловагӣ, ки ташкилотҳои қарзӣ мутобиқи Қонуни мазкур ба Ҳазина пардохт менамоянд;
- **ҷубронпулии суғурта** - маблағе, ки пасандоздор ба гирифтани он мутобиқи Қонуни мазкур ҳангоми фаро расидани ҳолати суғуртавӣ ҳуқуқ дорад.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ ба Конститутсия (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Принципҳои асосии суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ

Принципҳои асосии суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ инҳо мебошанд:

- ҳатмӣ будани узвият ба Ҳазина барои ташкилотҳои қарзие, ки ҳуқуқи ҷалби пасандозҳои шахсони воқеиро доранд;
- шаффофияти суғурта кардани пасандозҳои шахсони воқеӣ дар ташкилотҳои қарзӣ.

БОБИ 2. ҲАЗИНАИ СУҒУРТАИ ПАСАНДОЗҶОИ ШАХСОНИ ВОҶЕӢ

Моддаи 4. Мақоми ҳуқуқии Ҳазина

1. Ҳазина шахси ҳуқуқии ғайритиҷоратӣ буда, дорои тавозуни мустақилу мӯҳр аст ва дар асоси шартномаи байни бонкҳо ва Оинномаи вай, ки муассисони Ҳазина тасдиқ кардаанд, фаъолият мекунад.
2. Маҳалли ҷойгиршавии Ҳазина шаҳри Душанбе мебошад.
3. Ҳазина фаъолияти худро мутобиқи Қонуни мазкур бе иҷозатнома амалӣ менамояд.
4. Ҳуҷҷати таъсисии Ҳазинаи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ Оинномаи он буда, шартҳои пурра ва дар ҳаҷме, ки нисбати Қонуни мазкур муҳолифат накунад, амал мекунад.
5. Ҳазина вориси ҳуқуқии Фонди кафолати амонатҳои шахсони воқеӣ буда, мутобиқи Қонуни мазкур ҳуқуқи ўҳдадориро, молу мулк ва кафолатҳои онро ба зимма мегирад.
6. Муқаррароти қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба танзими бозори суғурта ва фаъолияти суғуртавӣ ба фаъолияти Ҳазина татбиқ намегардад.

Моддаи 5. Мақсадҳои Хазина инҳоянд:

- ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии пасандоздорон бо роҳи пардохти ҷубронпулии суғурта тибқи Қонуни мазкур;
- таҳкими боварии аҳоли ба низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 6. Вазифаҳои Хазина

1. Хазина барои ноил гардидан ба мақсадҳои худ:
 - ҷубронпулии суғуртаро сари вақт муайян ва ба пасандоздорон пардохт мекунад;
 - феҳристорҳои ташкилотҳои қарзии низоми суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеии аъзои Хазина мебошад.
 - пардохтҳои ташкилотҳои қарзиро арзёбӣ мекунад;
 - ҷамъоварӣ ва баҳисобгирии пардохтпулиҳоро, ки аз ташкилотҳои қарзӣ гирифта шудаанд, инчунин мониторинги саривақтии онҳоро амалӣ менамояд;
 - маълумот, ҳисобот ва иттилоотро, ки барои фаъолияти Хазина зарур аст, аз ташкилотҳои қарзӣ мегирад;
 - бо мақсади андӯхти молу мулки Хазина маблағҳои Хазинаро сармоягузорӣ, идора ва ҷойгир мекунад;
 - дар сурати касри Хазина барои гирифтани қарз ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муроҷиат менамояд;
 - аз Бонки миллии Тоҷикистон андешидани чораҳои ислоҳнамоӣ ва таъсиррасониро нисбат ба ташкилоти қарзӣ ҳангоми риоя накардани Қонуни мазкур дархост мекунад;
 - ҳангоми зарурат ва дар доираи қонун ба ташкилотҳои қарзӣ амрнома дода, иҷрои онро талаб менамояд;
 - бо мақсади ниғаҳдории боварии низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба воситаи таъмини кафолати пасандозҳои шахсони воқеӣ аҳли ҷомеаро хабардор менамояд;
 - хароҷоти амалиёти Хазинаро ҷуброн мекунад;
 - вазифаи хизматрасонии молиявиро анҷом медиҳад;
 - дигар вазифаҳоро, ки барои ноил гардидан ба мақсадҳои Хазина заруранд, иҷро мекунад.
2. Хазина, аъзои Шӯрои нозирон, Раис, кормандони Хазина ва дигар шахсоне, ки тибқи талаботи Қонуни мазкур дар доираи ваколатҳои худ амал мекунанд, барои ҳар гуна зарар ё талафоти расонидаашон ҳангоми иҷро намудани ваколатҳои худ масъул намебошанд.

Моддаи 7. Маблағи Хазина

1. Маблағи Хазина аз пардохтҳо, даромад аз сармоягузорӣ, маблағи аз Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарз гирифташуда, маблағи барои қонегардонии шикояти пасандоздорон гирифташуда, ки манфиатҳои онҳо мутобиқи Қонуни мазкур ба Хазина вогузор шудаанд, инчунин аз дигар маблағҳое иборат мебошад, ки қонун манъ накардааст.
2. Андозаи ниҳии маблағи Хазина дар ҳаҷми ҳафт фоизи ҳамаи пасандозҳои шахсони воқеӣ, ки дар ташкилотҳои қарзӣ мавҷуд аст, муқаррар карда мешавад.

Моддаи 8. Муносибати Хазина бо давлат

Хазина аз рӯи ўҳдадорихои давлат ва давлат аз рӯи ўҳдадорихои Хазина ҷавобгар нестанд, агар дар қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррароти дигаре пешбинӣ нашуда бошад.

Моддаи 9. Суратҳисобҳои Хазина

1. Хазина дар Бонки миллии Тоҷикистон суратҳисоб дорад ва дар он бояд маблағи Хазина, ки барои ҷубронпулии суғурта зарур аст, нигоҳ дошта шавад.
2. Бонки миллии Тоҷикистон аз рӯи суратҳисоби Хазина фоиз пардохт намекунад.
3. Хазина дар Бонки миллии Тоҷикистон барои воридшавии маблағ, хароҷоти ҷорӣ ва дигар маблағҳои Хазина суратҳисоби алоҳида дорад.

Моддаи 10. Сармоягузорию Хазина

Хазина метавонад танҳо ба коғазҳои қиматноки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, коғазҳои қиматноки Бонки миллии Тоҷикистон, коғазҳои қиматноки давлатҳои хориҷӣ ё бонкҳои марказии (миллии) хориҷии бонуфуз сармоягузорӣ кунад.

Моддаи 11. Ҳисоботдиҳии Хазина

1. Соли молиявии Хазина аз 1 январ оғоз ёфта, 31 декабр ба охир мерасад.
2. Хазина ба Шӯрои нозирони Хазина (минбаъд - Шӯрои нозирон) ҳисоботдиҳанда мебошад.
3. Ҳисоботи солонаи Хазина барои соли молиявӣ аз тарафи Раиси Хазина ҳар сол то 15 феврал ба Шӯрои нозирон пешниҳод гардида, он аз тарафи Шӯрои нозирон то 15 март соли молиявии оянда тасдиқ карда мешавад.
4. Маълумоти ҷамъбасти дар бораи ҳисоботи солонаи Хазина, ҳисоботи тавозунӣ ва ҳисобот дар бораи фоида ва зарар дар давоми сӣ рӯзи баъди аз тарафи Шӯрои нозирон тасдиқ гардидани он дар воситаҳои ахбори омма нашр мегардад.
5. Ҳисоботи солонаи Хазина аз инҳо иборат аст:
 - ҳисобот дар бораи фаъолияти Хазина дар соли молиявӣ;
 - тавозуни муҳосибавии Хазина;

- ҳисобот дар бораи иҷрои харҷнома;
 - таҳлили ҳолати низоми суғуртаи пасандозҳо;
 - таҳлили истифодаи маблағи Ҳазина;
 - дар бораи фоида ва зарари Ҳазина;
 - тавозуни воситаҳои гардони Ҳазина;
 - нусхаи Феҳристи ташкилотҳои қарзӣ, ки дар охири соли молиявӣ узви Ҳазина буданд.
6. Фаъолияти Ҳазина ҳар сол мавриди санҷиши аудитори берунӣ қарор мегирад.
7. Ҳазина ҳар сол то 30 апрел ҳисоботи солона ва хулосаи аудито ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

БОБИ 3.УЗВИЯТИ ТАШКИЛОТҲОИ ҚАРЗӢ БА ҲАЗИНА

Моддаи 12. Узвияти ташкилотҳои қарзӣ ба Ҳазина

1. Ҳар як ташкилоти қарзие, ки иҷозатномаи Бонки миллии Тоҷикистонро барои ҷалби пасандозҳои шахсони воқеӣ дорад, узви Ҳазина мебошад.
2. Ҳазина дар давоми се рӯзи кории баъди пардохти ҳаққи узвият ташкилоти қарзиро дар Феҳристи ташкилотҳои қарзии низоми суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ дохил намуда, ба он тасдиқномаи узвиятро медиҳад.

Моддаи 13. Феҳристдории ташкилотҳои қарзии низоми суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ

1. Феҳристдории ташкилотҳои қарзии низоми суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ ба зиммаи Ҳазина буда, он ҳар семоҳа дар воситаҳои ахбори омма нашр карда мешавад.
2. Ҳазина дар ҳолатҳои зерин ташкилоти қарзиро аз Феҳристи ташкилотҳои қарзии низоми суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ хориҷ карда, тасдиқномаи узвиятро бозхонд менамояд:
 - ҳангоми бозхонди иҷозатномаи ташкилоти қарзӣ барои анҷом додани фаъолияти бонкӣ ва ба пасандоздорон пурра ҷуброн кардани пули суғурта;
 - ҳангоми бозхонди иҷозатномаи ташкилоти қарзӣ барои анҷом додани фаъолияти бонкӣ бинобар барҳамдиҳии маҷбурии ташкилоти қарзӣ бидуни асосҳои муфлисшавӣ ва ба пасандоздорон пурра ҷуброн кардани пули суғурта;
 - ҳангоми розӣ будани Бонки миллии Тоҷикистон барои ихтиёран қатъ намудани фаъолияти ташкилоти қарзӣ ва пурра иҷро гардидани ўҳдадорихои он дар назди пасандоздорон.
3. Ҳазина дар давоми се рӯзи корӣ ба ташкилоти қарзӣ дар бораи ба Феҳристи низоми суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ дохил ё аз он хориҷ кардан ба таври хаттӣ хабар медиҳад.

Моддаи 14. Ўҳдадорихои ташкилотҳои қарзӣ

- Ташкилоти қарзии узви Ҳазина ўҳдадор аст:
- мувофиқи Қонуни мазкур пардохтхоро супорад;
 - ба ҳисобгирии пасандозҳои суғурташударо бо тартибе, ки Ҳазина муқаррар кардааст ва он ба ташкилоти қарзӣ имконияти гирифтани маълумоти пурраро дар бораи пардохти ҷубронпулии суғурта медиҳад, ба анҷом расонад;
 - ба Ҳазина бо тартибе, ки барои иҷрои вазифаҳои муқаррар кардааст, ҳисобот ва маълумот пешниҳод намояд;
 - оид ба дараҷаи суғуртаи пасандозҳо ва узвият ба Ҳазина дар ҷойҳои намоёни бинои ташкилотҳои қарзӣ маълумот ҷойгир намояд;
 - дар бораи ихтиёран қатъ намудани фаъолият пасандоздоронро хабардор намояд;
 - ба Ҳазина оид ба ҳар ҳолате, ки барои иҷрои шартҳои пасандозҳои суғурташуда имкон намедиҳад, фавран хабар диҳад;
 - ҳангоми ба вукӯъ омадани ҳолати суғуртавӣ фавран ба Ҳазина дар бораи пасандозҳо маълумоти пурра пешниҳод намояд;
 - санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҳазина (қоидаҳо, дастуралалҳо ва ғайра)-ро риоя намояд.

БОБИ 4.ПАРДОХТҲО

Моддаи 15. Ҳаққи узвият

Ташкилоти қарзӣ дар давоми се рӯзи баъди гирифтани иҷозатномаи Бонки миллии Тоҷикистон ба андозаи 0,5 фоизи ҳадди ақалли сармояи оинномавӣ ҳаққи безогашти узвиятро ба Ҳазина бо пули миллий пардохт мекунад.

Моддаи 16. Пардохтҳои тақвимӣ

1. Ташкилоти қарзӣ бояд ҳар семоҳа ба андозаи 0,5 фоизи бақияи миёнаи семоҳаи гузаштаи пасандозҳои шахсони воқеӣ дар ташкилотҳои қарзӣ мавҷудбуда, ки суғурта мешаванд, бо пули миллий пардохтҳои тақвимии безогаштро пардохт намояд.

2. Ташкилоти қарзӣ ба суратҳисоби Ҳазина то бистуми моҳи якуми пас аз семоҳаи анҷомёфта пардохтҳои тақвимино пардохт мекунад.

3. Бақияи миёнаи ҳаррӯзаи тавозунии пасандозҳои суғурташуда барои семоҳа заминаи ҳисобкунии пардохтҳои тақвимӣ ба ҳисоб меравад.

4. Барои муқаррар кардани пардохтҳои тақвимӣ аз рӯи пасандозҳои суғурташуда бо асъори хориҷӣ бақияи ҳаррӯзаи тавозунии онҳо бо пули милли аз рӯи қурби расмии муқарраркардаи Бонки миллии Тоҷикистон дар охири рӯз истифода мешавад.

5. Ҳар як ташкилоти қарзӣ ўҳдадор аст ҳар се моҳ, ба шартӣ дар ин муддат дар ташкилоти қарзӣ ҷой доштани ҳолати суғуртавӣ, дар рӯзи ба вуқӯъ омадани ҳолати суғурта пардохтҳои тақвимино пардохт намояд.

Моддаи 17. Пардохтҳои иловагӣ

1. Ташкилотҳои қарзӣ, ба истиснои ташкилоти қарзие, ки дар он ҳолати суғуртавӣ ба вуқӯъ омадааст, бо мақсади рафъи касри Ҳазина ба андозаи дукаратаи пардохтҳои тақвимӣ ба Ҳазина пардохтҳои иловагии якдафъаинаро месупоранд.

2. Мўҳлати пардохтҳои иловагӣ аз ҷониби Ҳазина муқаррар карда мешавад.

Моддаи 18. Маблағгузори касри Ҳазина

1. Ҳангоми нарасидани маблағ Ҳазина ҳуқуқ дорад барои ҷуброни касри он ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба гирифтани қарз муроҷиат намояд.

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси муроҷиати Ҳазина барои ҷуброни касри маблағи он оид ба ҷудо намудани қарз, аз ҷумла шартҳои ҳисобӣ қардан ва баргардонидани қарз қарор қабул менамояд.

Моддаи 19. Баҳисобгирии пардохтҳо

Маблағи ҳаққи узвият, маблағи пардохтҳои тақвимӣ ва иловагӣ, ки ташкилотҳои қарзӣ ба Ҳазина пардохт менамоёнд, ба хароҷоти амалиётии онҳо ворид карда мешаванд.

Моддаи 20. Ҷавобгарӣ барои насупоридани пардохтҳо

1. Ташкилоти қарзӣ дар ҳолати пурра ё сари вақт пардохт накардани пардохтҳои тақвимӣ ё иловагӣ ўҳдадор аст иловатан барои ҳар як рӯзи таъхир ба андозаи як фоизи маблағи пардохтнашуда ба Ҳазина ноустуворона супорад.

2. Раиси Ҳазина дар бораи рӯёнидани ноустуворона ба ташкилоти қарзӣ огоҳинома ирсол менамояд.

3. Ҳангоми аз ҷониби ташкилоти қарзӣ дар мўҳлати се рӯз иҷро накардани огоҳиномаи мазкур, Ҳазина ҳуқуқ дорад дар бораи рӯёнидани пардохтпулиҳои дахлдор бо ариза ба суд муроҷиат намояд.

БОБИ 5. ПАСАНДОЗДОРОН ДАР НИЗОМИ СУҒУРТАИ ПАСАНДОЗҶО

Моддаи 21. Ҳуқуқи пасандоздорон

Пасандоздорон ҳуқуқ доранд:

- ҷубронпулии суғуртаро аз рӯи пасандозҳо бо тартиби муқарраркардаи Қонуни мазкур гиранд;

- тибқи дархост аз ташкилоти қарзӣ ва Ҳазина дар бораи узвият ба Ҳазина ва дар бораи дараҷаи суғуртаи пасандозҳо, ки Ҳазина барои пасандозҳо муқаррар намудааст, маълумот дастрас намоёнд;

- ҳангоми дар ташкилоти қарзӣ ба вуқӯъ омадани ҳолати суғуртавӣ аз вай пардохти фарқияти байни маблағи пасандози ибтидоӣ бо фоизҳои то охири рӯзи ҳолати суғуртавӣ ҳисобшуда ва ҷубронпулии пардохтшудаи суғуртаро талаб намоёнд.

Моддаи 22. Ҷуброни пули суғуртаи пасандозҳо

1. Ҳангоми ба вуқӯъ омадани ҳолати суғуртавӣ Ҳазина ба пасандоздор маблағи пасандозҳои дар ташкилоти қарзӣ суғурташударо ҷуброн менамояд. Андозаи ҷубронпулии пасандозҳо на бештар аз 7000 (ҳафт ҳазор) сомонӣ мебошад.

2. Агар пасандоздор дар ташкилоти қарзӣ якҷанд суратҳисоби пасандозӣ дошта бошад, он гоҳ суғуртапулӣ дар асоси андозаи умумии маблағи дар суратҳисобҳои пасандозӣ мавҷудбуда ҷуброн карда, ин суратҳисобҳо ҳамчун як суратҳисоби пасандозӣ доништа мешаванд.

3. Фоизи пасандозҳо аз рӯи меъёри муайянкардаи Ҳазина ҳисоб карда, дар охири рӯзи фаро расидани ҳолати суғуртавӣ пардохт карда мешавад, вале дар ҳар сурат андозаи ҷубронпулии суғурта, аз ҷумла фоизҳои пардохтшуда набояд аз маҳдудиятҳои зиёд бошад, ки дар қисми 1 моддаи мазкур муқаррар шудааст. Агар ҳолати суғуртавӣ дар якҷанд ташкилоти қарзӣ фаро расад, ки дар онҳо пасандоздор пасандоз дорад, он гоҳ андозаи ҷубронпулии суғурта барои ҳар як ташкилоти қарзӣ алоҳида ҳисоб карда мешавад.

4. Пасандозҳое, ки бо пули милли гузошта шудаанд, бо пули милли ҷуброн карда мешаванд.

5. Пасандозҳое, ки бо асъори хориҷӣ гузошта шудаанд, аз рӯи қурби расмии Бонки миллии Тоҷикистон, ки дар рӯзи ба вуқӯъ омадани ҳолати суғуртавӣ муқаррар карда шудааст, бо пули милли ҷуброн карда мешаванд.

6. Пасандозхое, ки дар суратҳисоби муштраки ташкилоти қарзӣ нигоҳ дошта мешаванд, ҳамчун як пасандоз доништа мешаванд ва ҷубронпулии суғурта ба соҳибони суратҳисоби пасандоз бо ҳиссаҳои баробар ё ҳиссаҳое, ки байни онҳо мувофиқа шудааст, пардохт карда мешавад.

7. Агар соҳиби суратҳисоби муштраки пасандоз дар ташкилоти қарзӣ ҳисоби дигари пасандоз дошта бошад, он гоҳ маблағи ҳиссаи пасандоздори пасандози муштрак бо маблағи дигари ҳисоби пасандоз якҷоя карда, ҳамчун як пасандоз доништа мешавад.

8. Агар яке аз падару модар ҳуқуқи ихтиёрдорӣ қардани пасандозҳои суратҳисоби кӯдаки ноболиғро дошта, манфиати кӯдаки ноболиғ дар созишномаи пасандоз бо ташкилоти қарзӣ зикр шуда бошад, дар ин ҳолат ҷубронпулии суғурта барои кӯдаки ноболиғ дар асоси боварӣ ба падар ё модар пардохт карда мешавад. Ин пасандоз аз ҳар гуна дигар суратҳисобе, ки кӯдаки ноболиғ манфиатдори он мебошад, алоҳида ҷуброн карда мешавад.

9. Агар васӣ ё парастор ҳуқуқи ихтиёрдории ҳисоби пасандозро дошта, манфиатдори ҳисоби пасандоз дар созишномаи пасандоз бо ташкилоти қарзӣ нишон дода шуда бошад, он гоҳ ин гуна шахс ҳуқуқ дорад ҷубронпулии суғуртаро бо боваринома барои шахсе, ки манфиатдори ҳисоби пасандоз аст, гирад ва ин гуна пасандоз аз ҳар гуна ҳисоби дигаре, ки манфиатдор дорад, алоҳида ҷуброн карда мешавад.

10. Маблағи суратҳисобҳои пасандози падару модар, васиҳо ва парасторон, ки дар қисмҳои 8 ва 9 моддаи мазкур зикр шудаанд, аз маблағи суратҳисобҳои пасандозхое, ки ба онҳо шахсан мансубанд, алоҳида ҷуброн карда мешаванд.

11. Агар пасандоздор дар ташкилоти қарзӣ дар натиҷаи муттаҳидшавӣ, ҳамроҳшавӣ ё табдилёбии ду ё зиёда ташкилоти қарзӣ беш аз як суратҳисоби пасандоз дошта бошад, он гоҳ маблағи ҳар як суратҳисоби пасандоз ҳамчун як пасандоз доништа, то рӯзи пардохти пасандоз ё маблағи суратҳисобҳо, агар бошанд, бояд алоҳида ҷуброн карда шавад.

12. Барои пасандозҳои суғурташуда, ки аз рӯи шартҳои онҳо мӯҳлати пардохт дар рӯзи ба вуқӯъ омадани ҳолати суғуртавӣ фаро нарасидааст, мӯҳлати пардохт дар ҳамин рӯз фарорасида ҳисобида мешавад.

13. Барои пардохти ҷубронпулии суғурта Ҳазина метавонад бо ташкилотҳои қарзӣ чиҳати хизматрасонии ҳазинавӣ созишнома бандад.

14. Шахсе, ки ҳуқуқи пасандоздорро барои пасандозҳо баъди фаро расидани ҳолати суғуртавӣ соҳиб шудааст, ба гирифтани ҷубронпулӣ ҳуқуқ надорад.

Моддаи 23. Ҳолатҳои қонён нагардонидани талабот

Ба пасандоздор ё шахсе, ки тибқи Қонуни мазкур ҳуқуқи гирифтани ҷубронпулиро надорад ва ба Ҳазина маълумоти бардурӯғ ё нодурустро пешниҳод кардааст, маблағ ҷуброн карда намешавад.

Моддаи 24. Ҳолатҳои ҷуброн нақардани пасандозҳо

Ҳангоми ба вуқӯъ омадани ҳолати суғуртавӣ ҷубронпулӣ аз рӯи пасандозҳои зерини шахсони воқеӣ пардохт карда намешавад:

- пасандозхое, ки ба онҳо ташкилоти қарзӣ барои ҳисобӣ қардани қарзҳо бо пасандоздорон дар доираи маблағи қарзи пасандоздор ҳуқуқ дорад;
- пасандозхое, ки таҳти ғарав қарор доранд;
- пасандозхое, ки бо роҳи ҷиноят ба даст омадаанд ё пасандозхое, ки аз ҷониби суд ҳабс карда шудаанд;
- пасандозхое, ки аз рӯи ҳулосаи Бонки миллии Тоҷикистон вазъи молиявӣ ташкилоти қарзиро бад кардаанд;
- пасандозҳои аъзои Шӯрои нозирон ва бевосита ҳешовандони онҳо, аз ҷумла ҳамсар, падару модар, фарзандон ё шахсони сеюми ташкилоти қарзие, ки бо он шартномаи пасандози бонкӣ бастаанд ё аз номи онҳо дар ташкилоти қарзӣ пасандоз гузоштаанд;
- пасандозҳои шарикони ширкати аудиторӣ, ки ба сифати аудиторҳои ташкилоти қарзӣ дар соли тақвимӣ пештар аз таърихи фаро расидани ҳолати суғуртавӣ ҷалб шуда буданд;
- пасандозҳои шахсони воқеӣ, ки беш аз панҷ фоизи саҳмияҳои ташкилоти қарзиро бо гирифтани манфиат дар ихтиёр доранд;
- пасандозхое, ки дар филиалҳои хориҷии ташкилоти қарзӣ ҷойгир карда шудаанд;
- пасандозҳои баробар ба ҳар гуна маблағи қарзи пардохтнамашудаи пасандоздор дар назди ташкилоти қарзӣ.

Моддаи 25. Қоидаҳои умумии пардохти ҷубронпулии суғурта

1. Пасандоздор ё намояндаи ӯ ҳуқуқ дорад барои гирифтани ҷубронпулии суғурта дар давоми як соли ба вуқӯъ омадани ҳолати суғуртавӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳазина ба вай мурочиат кунад.

2. Ҳазина дар давоми панҷ рӯзи пас аз ба вуқӯъ омадани ҳолати суғуртавӣ ва баъди аз ташкилоти қарзӣ гирифтани маълумоти пурра оид ба ўҳдадорихо дар назди пасандоздорон дар бораи ҷой, вақт ва тартиби қабули дархостҳо барои пардохти ҷубронпулии суғуртаи пасандозҳо дар воситаҳои ахбори омма эълон интишор намуда, нусхаи онро ба ташкилоти қарзӣ ирсол менамояд.

3. Бо дархости пасандоздор Ҳазина маълумотеро, ки дар қисми 2 моддаи мазкур зикр гардидааст, феврал ба вай пешниҳод менамояд.

4. Ҳазина ба пасандоздор дар давоми панҷ рӯзи баъди гирифтани дархост барои пардохти ҷубронпулии суғурта, беруннависи Феҳристи пасандоздорони ташкилоти қарзиро бо нишон додани суратҳисоби пасандоз, инчунин бақияи ҳисобҳо ва фоизҳои ҳисобшударо дар рӯзи ба вуқӯъ омадани ҳолати суғуртавай ва ҷубронпулии суғурта пешниҳод менамояд.

5. Ҳазина ҷубронпулии суғуртаро дар давоми даҳ рӯзи баъди пешниҳоди беруннависи Феҳристи пасандоздорон ба пасандоздор пардохт карда, дар ин бора ташкилоти қарзиро хабардор мекунад.

6. Агар Ҳазина дар давоми даҳ рӯзи баъди пешниҳоди беруннависи Феҳристи пасандоздорон ҷубронпулии суғуртаро пардохт накунад, он гоҳ Ҳазина барои маблағи пардохтнашуда аз рӯи меъёри бозтамвиле Бонки миллии Тоҷикистон то рӯзи пардохти ҷубронпулӣ фоиз пардохт мекунад.

7. Ҷубронпулии пасандозҳо имкон дорад аз тарафи Ҳазина ё бонки хизматрасони вай дар асоси аризаи пасандоздор дар шакли нақдина ва ғайринақдина тавассути гузарондани маблағ ба ҳисоби нишондодаи пасандоздор дар ташкилоти қарзӣ пардохт карда шавад.

Моддаи 26. Тамдиди мӯҳлати пешниҳоди дархост барои гирифтани ҷубронпулӣ

1. Пасандоздор ё намояндаи ӯ бо ариза, ки шаклашро Ҳазина муқаррар мекунад, барои тамдиди мӯҳлати гирифтани ҷубронпулии суғурта ба Ҳазина муроҷиат мекунад.

2. Мутобиқи аризаи пасандоздор Ҳазина метавонад мӯҳлати муроҷиати пасандоздорро барои гирифтани ҷубронпулии суғурта дар ҳолатҳои зерин тамдид намояд:

- агар пасандоздор мубталои бемории ҷисмонӣ ё рӯҳӣ гашта, қобилияти сари вақт муроҷиат карданро барои гирифтани ҷубронпулии суғурта надошта бошад;

- дар ҳолатҳои фавқуллодае, ки пасандоздор барои муроҷиат кардан ҷиҳати гирифтани ҷубронпулии суғурта имкон надошта бошад.

Моддаи 27. Тартиби пардохти ҳақи дархостҳо барои ҷубронпулӣ баъди тамдиди мӯҳлат

1. Агар Ҳазина мӯҳлатро тамдид карда бошад ва дар давоми мӯҳлати тамдидшуда пасандоздор мутобиқи моддаи 26 Қонуни мазкур бо аризаи пардохти ҷубронпулӣ муроҷиат кунад, он гоҳ Ҳазина дар давоми панҷ рӯзи баъди тамдиди мӯҳлат беруннависи Феҳристи пасандоздорони ташкилоти қарзиро бо нишон додани суратҳисоби пасандоз ё суратҳисоби пасандоздор бо фоизҳои то рӯзи ҳолати суғуртавай ҷамъшуда ва ҷубронпулии суғурта ба пасандоздор пешниҳод мекунад.

2. Пасандоздор баъди гирифтани дархости ҷубронпулӣ мутобиқи мӯҳлати тамдидшуда дар қисми 1 моддаи мазкур пешбинишуда ҳуқуқ дорад ҷубронпулиро дар асоси беруннависи Феҳристи пасандоздорони ташкилоти қарзӣ гирад.

3. Ҳазина ҷубронпулии суғуртаро ба пасандоздоре, ки дар қисми 1 моддаи мазкур зикр шудааст, дар давоми панҷ рӯзи баъди гирифтани дархост пардохт мекунад.

Моддаи 28. Ихтилофот дар мавриди ҷубронпулии суғурта

1. Ҳангоми норозӣ будан аз ҷубронпулии суғурта, пасандоздор метавонад мутобиқи моддаи 27 Қонуни мазкур дар давоми сӣ рӯзи баъди гирифтани беруннависи Феҳристи пасандоздорони ташкилоти қарзӣ маълумоти иловагиро ҷиҳати дастгирии аризааш барои ҷубронпулӣ ба Ҳазина пешниҳод намояд.

2. Ҳазина маълумоти иловагии мазкурро барои арзёбӣ фавран ба ташкилоти қарзӣ равон мекунад.

3. Ташкилоти қарзӣ дар давоми даҳ рӯзи баъди гирифтани маълумоти мазкури Ҳазина оид ба натиҷаҳои арзёбӣ ба Ҳазина ба таври хаттӣ хабар медиҳад ва Ҳазина пасандоздорро аз натиҷаи арзёбӣ фавран хабардор мекунад.

4. Дар сурати баъди чунин арзёбӣ ба мувофиқа расидани пасандоздор ва ташкилоти қарзӣ аз рӯи ҷубронпулии суғурта Ҳазина маблағи мувофиқашудаи ҷубронпулии суғуртаро ба пасандоздор пардохт мекунад.

Моддаи 29. Шикоят аз рӯи қарор дар бораи ҷубронпулии суғурта

1. Агар байни пасандоздор ва ташкилоти қарзӣ баъди арзёбӣ, ки дар моддаи 28 Қонуни мазкур зикр гардидааст, аз рӯи ҷубронпулии суғурта мувофиқа ба даст наояд, он гоҳ пасандоздор метавонад барои баррасии андозаи пардохтпулии пешниҳодшаванда ба суд муроҷиат намояд.

2. Новобаста ба муқаррароти моддаи 28 Қонуни мазкур пасандоздор, ки бо ҷубронпулии суғурта розӣ нашудааст, метавонад бевосита барои баррасии андозаи маблағи пардохти пешниҳодшаванда ба суд муроҷиат намояд.

3. Ҳазина ҷубронпулиро дар асоси қарори суд ба пасандоздор фавран пардохт мекунад.

4. Пасандоздор метавонад қарори Ҳазинаро дар мӯҳлате, ки дар давоми он аз Ҳазина ҷубронпулӣ талаб кардан мумкин аст, мавриди шикоят қарор диҳад.

Моддаи 30. Пардохти ҷубронпулии суғурта

Ҳазина ҷубронпулии суғуртаро пардохт мекунад ё аз бонк-агенти (намояндаи) худ талаб мекунад, ки онро ба пасандоздор пардохт намояд ё бо супориши хаттии пасандоздор ба суратҳисоби вай дар ташкилоти қарзӣ гузаронад.

Моддаи 31. Вогузории ҳуқуқи пасандоздор ба Ҳазина

1. Агар Хазина ҷубронпулии суғуртаро ба пасандоздор пардохт кунад, он гоҳ ҳуқуқи талаби ҳамаи маблағҳо ва манфиатҳои пасандоздор баробар ба андозаи маблағи пардохтшуда ба Хазина вогузошта, он метавонад нисбат ба чунин талабот аз номи пасандоздор ё аз номи Хазина амалҳои ҳуқуқиро иҷро намояд.

2. Талаботи бадастовардаи Хазина мутобиқи қисми 1 моддаи мазкур тибқи тартиби муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи барҳамдиҳии ташкилотҳои қарзӣ" қонеъ карда мешавад.

БОБИ 6. ИДОРАКУНИИ ХАЗИНА

Моддаи 32. Идоракунии Хазина

Фаъолияти Хазинаро Раиси Хазина ва Шӯрои нозирони Хазина (минбаъд - Шӯрои нозирон) идора мекунад.

Моддаи 33. Шӯрои нозирон

1. Шӯрои нозирон барои назорати умумии фаъолияти Хазина масъул мебошад.

2. Шӯрои нозирон аз ҳайати зерин иборат аст:

- Раиси Бонки миллии Тоҷикистон - Раиси Шӯрои нозирон;
- муовини вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- намоёндаи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Раиси Ассотсиатсияи бонкҳои Тоҷикистон;
- Раиси Хазина.

Моддаи 34. Ҷаласаи Шӯрои нозирон

1. Ҷаласаи Шӯрои нозирон соле на камтар аз ду маротиба даъват карда мешавад. Ҷаласа аз тарафи Раиси Шӯрои нозирон ё на камтар аз се узви Шӯрои нозирон даъват карда мешавад.

2. Ҷаласаи Шӯрои нозирон ҳангоми иштироки на кам аз чор аъзои он салоҳиятнок мебошад.

3. Қарорҳои Шӯрои нозирон бо ақсарияти овозҳои аъзои дар ҷаласа ҳузурдоштаи он қабул карда мешаванд. Ҳангоми баробар будани овозҳо овози раискунандаи ҷаласа ҳалкунанда мебошад.

4. Раиси Шӯрои нозирон ё дар набудани раис узви Шӯрои нозирон, ки аз тарафи Шӯрои нозирон таъин шудааст, дар ҷаласаи Шӯрои нозирон раисӣ мекунад.

5. Протоколи ҷаласаи Шӯрои нозирон аз тарафи раискунанда имзо карда мешавад.

6. Тартиби гузаронидани ҷаласаҳо бо Дастури Шӯрои нозирон муқаррар карда мешавад.

Моддаи 35. Ваколатҳои Шӯрои нозирон

Шӯрои нозирон дорои ваколатҳои зерин аст:

- муайян намудани самтҳои асосии фаъолияти Хазина;
 - тасдиқи сохтор ва буҷети солонаи Хазина;
 - ба вазифа таъин ва аз вазифа озод кардани Раиси Хазина, муқаррар намудани маоши вазифавии вай;
 - баррасӣ ва тасдиқи ҳисоботи солонаи Хазина;
 - интихоб ва таъини аудиторӣ берунӣ;
 - қабули қарор дар бораи аз Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифтани қарзи молиявӣ ҳангоми касри Хазина;
 - ворид намудани тағйири иловаҳо ба Оинномаи Хазина, ба шарте ки ин тағйирот хилофи қонун набоянд;
 - тасдиқ кардани Дастури Шӯрои нозирон;
 - тасдиқ кардани сиёсати сармоягузорию Хазина;
 - тасдиқ кардани барномаҳо оид ба интишори маълумот барои оммаи васеъ дар бораи нақши низоми суғуртаи пасандозҳо ҷиҳати таҳкими боварии аҳоли ба низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - тасдиқ кардани шакли ҳисоботи ташкилотҳои қарзӣ-аъзои Хазина;
 - тасдиқ кардани санадҳои меъёрий ҷиҳати иҷрои вазифаҳои Хазина;
 - муқаррар кардани сиёсати Хазина оид ба бархӯрди манфиатҳо;
 - қабули қарор дар бораи кам кардан ё боздошти супоридани пардохтҳои тақвимӣ ҳангоми пурра шудани андозаи ниҳоии маблағи Хазина;
 - муайян кардани хусусият ва ҳаҷми вазифаҳои аудити дохилии Хазина ва тасдиқи натиҷаҳои аудит;
 - таъини аудиторӣ берунӣ барои гузаронидани санҷиши махсус ва тасдиқи натиҷаҳои он;
 - тасдиқи тавсияҳои раиси Хазина оид ба интихоби бонк-агент барои пардохти пули суғурта;
- иҷрои дигар ваколатҳои, ки дар Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд.

Моддаи 36. Манъи вогузорию ваколатҳо

Дар анҷом додани назорати умумии Хазина Шӯрои нозирон наметавонад ваколатҳои, ки дар моддаи 35 Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд, ба Раиси Хазина вогузор намояд.

Моддаи 37. Раиси Хазина

1. Раиси Хазина барои идоракунии фаъолияти ҷории Хазина ва иҷрои қарорҳои Шӯрои нозирон масъул мебошад.
2. Раиси Хазина ба мӯҳлати панҷ сол аз ҷониби Шӯрои нозирон таъин мегардад. Як шахс ба вазифаи раиси Хазина бештар аз ду мӯҳлат пай дар пай таъин шуда наметавонад.
3. Раиси Хазина дорои ваколатҳои зерин аст:
 - аз номи Хазина амал намудан, намояндагӣ кардан аз манфиатҳои Хазина;
 - тақсими ӯҳдадориҳои вазифавии кормандон;
 - пешниҳоди сохтори Хазина барои тасдиқи Шӯрои нозирон;
 - ба вазифа таъин ва аз вазифа озод намудани кормандони Хазина ва муқаррар кардани маоши вазифавии онҳо;
 - пешниҳоди ахбор ба Шӯрои нозирон дар бораи вазъи молиявии Хазина;
 - таҳияи буҷети солонаи Хазина ва пешниҳоди он ба Шӯрои нозирон;
 - пешниҳоди тавсияҳо ба Шӯрои нозирон ҷиҳати рушди низоми суғуртаи пасандозҳо;
 - таҳияи ҳисоботи солонаи Хазина ва пешниҳоди он ба Шӯрои нозирон;
 - пешниҳоди ахбор ба Бонки миллии Тоҷикистон дар бораи аз тарафи ташкилотҳои қарзӣ риоя накардани Қонуни мазкур ва дархост барои андешидани чораҳои дахлдор;
 - додани амрнома ва дастурҳое, ки барои ташкилотҳои қарзӣ ҷиҳати иҷрои Қонуни мазкур заруранд;
 - таҳия ва ба Шӯрои нозирон пешниҳод кардани лоиҳаи санадҳои меъёрии дохилии Хазина;
 - тамдиди мӯҳлате, ки дар давоми он пасандоздор метавонад барои ҷубронпулӣ муроҷиат намояд;
 - интиҳоб кардан ва ба баррасии Шӯрои нозирон пешниҳод намудани ташкилоти қарзӣ - намояндаи Хазина барои пардохти ҷубронпулии суғурта;
 - таҳия ва ба Шӯрои нозирон пешниҳод кардани сиёсати сармоягузорӣ;
 - таҳия ва ба Шӯрои нозирон пешниҳод кардани барномаҳои оид ба интишори маълумот барои оммаи васеъ дар бораи нақши низоми суғуртаи пасандозҳо ҷиҳати таққими боварии аҳоли ба низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - таҳия ва ба Шӯрои нозирон пешниҳод кардани лоиҳаи санадҳои меъёрии дохилии Хазина;
 - таҳия ва ба Шӯрои нозирон пешниҳод кардани тавсияҳои оид ба қарзгирии Хазина ҳангоми касри Хазина;
 - иҷрои дигар ваколатҳое, ки дар Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд.
4. Раиси Хазина мумкин аст бинобар содир кардани амалҳои, ки ба манфиат ё эътибори қорӣи Хазина зарар расонидаанд, аз вазифа озод карда шавад.

Моддаи 38. Ҳолатҳое, ки таъини узви Шӯрои нозирон, Раиси Хазина ва муовинони ӯро истисно менамоянд

- Шахс ҳуқуқ надорад узви Шӯрои нозирон, Раиси Хазина ё муовини ӯ бошад, агар вай:
- шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон набошад;
 - ба талаботи таҳассусии дар моддаи 39 Қонуни мазкур муқарраршуда ҷавобгӯ набошад;
 - доғи судӣ дошта бошад;
 - бо ҳешовандон ё ҳар гуна шахси дигаре, ки бо ӯ хоҷагии умумӣ мебарад, манфиати бевосита ё бавоситаи тиҷоратӣ дорад ва ӯро дар ҳолати номувофиқ аз иштирок дар қабули қарори Шӯрои нозирон ба ҳуддори маҷбур месозад;
 - узви мақомоти намояндагӣ ва қонунгузор бошад;
 - хизматчи давлатӣ бошад, ба истиснои ҳолатҳои муқаррарнамудаи сархатҳои дуюм ва сеюми қисми 2 моддаи 33 Қонуни мазкур;
 - аз вазифа бо ташаббуси маъмурият озод карда шуда бошад.

Моддаи 39. Талаботи таҳассусӣ

- Шахс ба сифати узви Шӯрои нозирон, Раиси Хазина ё муовинони ӯ мувофиқ нест, агар вай:
- дар муруфияи муфлисшавӣ қарздор бошад;
 - аз тарафи мақоми ваколатдор аз нигоҳи касбӣ бесалоҳият эътироф гардида, аз давом додани фаъолияти касбӣ барканор шуда бошад;
 - аз тарафи суд барои назорат ё идоракунии ширкат номувофиқ дониста шуда бошад;
 - таҳсилоти олиӣ иқтисодӣ надошта ё дар ин соҳа камтар аз даҳ сол таҷрибаи қорӣ дошта бошад.

Моддаи 40. Ҷойҳои ҳолӣ

Дар ҳолати тибқи моддаи 39 Қонуни мазкур ба талаботи таҳассусӣ мувофиқ набудани узви Шӯрои нозирон ё ба истеъфо рафтани вай Раиси Шӯрои нозирон дар шакли хаттӣ дар ин бора ба аъзои Шӯрои нозирон хабар медиҳад ва ба ҷойи холишуда аз тарафи мақоми дахлдори таъинкунанда номзад тасдиқ карда мешавад.

БОБИ 7. ҲАМКОРИИ ХАЗИНА БО БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 41. Ҳамкориҳои Хазина ва Бонки миллии Тоҷикистон

Бонки миллии Тоҷикистон метавонад барои иштирок дар санҷишҳои ташкилоти қарзӣ доир ба масъалаҳои марбут ба андоза ва сохтори ўҳдадорихо аз рӯи пасандозҳо, пардохтҳо ва дигар масъалаҳо, ки аз Қонуни мазкур бармеоянд, Ҳазинаро ҷалб намояд ва ҳар гуна маълумотро аз он дар бораи пасандозҳои суғурташудаи ташкилотҳои қарзӣ бо мақсади пешгирии вайронкунии Қонуни мазкур талаб кунад.

Моддаи 42. Мубодилаи иттилоот

1. Ҳазина дар бораи ҳама гуна тағйироте, ки ба Феҳристи ташкилотҳои қарзӣ ва пардохтҳо ворид мегардад, ба Бонки миллии Тоҷикистон хабар медиҳад.

2. Бонки миллии Тоҷикистон ба Ҳазина иттилооти зеринро пешниҳод менамояд:

- оид ба додани иҷозатнома ба ташкилоти қарзӣ ва бозхонди он;

- дар бораи азнавташкилдиҳии ташкилоти қарзӣ;

- дар бораи эҳтимолияти ба вуқӯъ омадани ҳолати суғуртавӣ ё ба вуқӯъ омадани он.

3. Бонки миллии Тоҷикистон баъди гирифтани қарори суд дар бораи муфлис эълон кардани ташкилоти қарзӣ нусхаи қарори мазкурро фавран ба Ҳазина ирсол менамояд.

4. Ҳазина оид ба ҳар гуна вайронкунии Қонуни мазкур аз ҷониби ташкилоти қарзие, ки узви Ҳазина мебошад, саривақт ба Бонки миллии Тоҷикистон хабар дода, аз он андешидани чораҳои барои бартараф кардани камбудихо дархост менамояд.

5. Намояндагони Ҳазина ва Бонки миллии Тоҷикистон барои мубодилаи иттилооте, ки дар моддаи мазкур пешбинӣ шудааст, мунтазам вохӯриҳо мегузаронанд.

Моддаи 43. Махфияти иттилоот

1. Аъзои Шӯрои нозирон, кормандони Ҳазина ва шахсоне, ки зери роҳбарии онҳо кор мекунанд ё аз ҷониби Ҳазина ҷалб карда мешаванд, бояд иттилоотро оид ба фаъолияти ташкилоти қарзӣ, ки дар натиҷаи татбиқи ҳамин Қонун дастрас мекунанд, махфӣ нигоҳдоранд.

2. Муқаррароти қисми 1 моддаи мазкур ҳангоми ифшо намудани иттилоот ба Бонки миллии Тоҷикистон бо мақсади назорати ташкилотҳои қарзӣ татбиқ намегардад.

Моддаи 44. Масъулият аз рӯи андозҳо

1. Озод намудани Ҳазина аз андозбандии ҳар гуна фоидае, ки аз манбаъҳои гуногун мегирад, аз ҷумла аз рӯи пардохтҳои аз ташкилотҳои қарзӣ, аз даромади аз сармоягузорӣ, қарзҳо ва дигар пардохтпулиҳои аз Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифташаванда мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

2. Пасандоздорон аз ҳар гуна масъулияти пардохти андоз аз рӯи ҳар гуна ҷубронпулиҳои суғурта ва дигар пардохтҳо, ки аз тарафи Ҳазина ё аз номи он амалӣ мегарданд, озод мебошанд.

БОБИ 8. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 45. Баррасии баҳсҳо

Ташкилоти қарзӣ ё шахси воқеӣ метавонад аз рӯи қарори Ҳазина ва дигар санадҳои он дар давоми сӣ рӯзи баъди гирифтани суд муроҷиат намояд.

Моддаи 46. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 47. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи кафолати амонатҳои шахсони воқеӣ"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 августи соли 2003 "Дар бораи кафолати амонатҳои шахсони воқеӣ" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2003, № 8, мод. 464) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 48. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе,
2 августи соли 2011,
№ 758

Эмомалӣ РАҲМОН